

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК НАУКИ ТА
ОСВІТИ
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

Bulletin of Science and Education

№ 11(41) 2025

Видавнича група «Наукові перспективи»

Християнська академія педагогічних наук України

«Вісник науки та освіти»

№ 11(41) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

"Bulletin of Science and Education"

№ 11(41) 2025

Kyiv – 2025

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»):
журнал. 2025. № 11(41) 2025. С. 4183**

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління (Рішення від 01.12.2025, № 1/12-25)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волощенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Національний університет "Одеська політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)

- Колосова Г.А., Зарішняк С.В.** 608
*ЛІНГВОСТИСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ОНІМІВ
У КОМЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРІАЛУ
“JEEVES AND WOOSTER”)*
- Комарівська Н.** 621
*ТВОРИ ПРО ДІТЕЙ НАДІЇ КИБАЛЬЧИЧ В КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА КІНЦЯ ХІХ –
ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ*
- Компанцева Л.Ф.** 633
*ВІЙСЬКОВІ ТЕРМІНИ ЯК МАРКЕРИ ВІЙНИ В МЕДІА-
ПРОСТОРІ*
- Конкульовський В.В., Чумак Г.В., Ваврів І.Я.** 643
СЕКРЕТИ ВІДТВОРЕННЯ РЕАЛІЙ У КІНОПЕРЕКЛАДІ
- Костик Є.В., Булачик В.Р., Богущкий В.М.** 654
*ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НЕОЛОГІЗМІВ І СЛЕНГУ
СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ*
- Костів О.М.** 668
*ЛІНГВІСТИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ПЕДАГО-
ГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
(НА МАТЕРІАЛІ РОЗДІЛУ «БУДОВА СЛОВА І СЛОВОТВІР»)*
- Костюк Ю.М., Іваничко В.Р., Староста О.І.** 681
*ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕК-
СИКИ В САТИРИЧНІЙ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ (НА
МАТЕРІАЛІ ЮТУБ-КАНАЛУ «ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТОРОНТО»)*
- Кузнецова А.С., Лахмотова Ю.В.** 691
*ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-
ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ*
- Кузьменко Н.В.** 701
*КУЛЬТУРНО МАРКОВАНІ ЕЛЕМЕНТИ В ПЕРЕКЛАДІ
МАСОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ*

УДК 811.161.2'373.45:077

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-11\(41\)-681-690](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-11(41)-681-690)

Костюк Юлія Михайлівна доктор філософії з філології, викладач кафедри української мови та славістики, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, <http://orcid.org/0000-0003-2750-4359>

Іваничко Вікторія Романівна студентка факультету філології і журналістики, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0009-0001-6747-162X>

Староста Олександр Іванович доктор філософії з філології, асистент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, <http://orcid.org/0000-0002-4710-2982>

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКИ В САТИРИЧНІЙ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ЮТУБ-КАНАЛУ «ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТОРОНТО»)

Анотація. У статті проаналізовано функціонально-прагматичні параметри лексики у відеоматеріалах ютуб-каналу «Телебачення Торонто» в період повномасштабного вторгнення. Актуальність дослідження зумовлена тим, що в умовах стрімкого розвитку соціальних медіа та трансформації інформаційного простору інтернет-комунікація стала одним із ключових чинників формування суспільної думки. Станом на листопад 2025 р. канал сатиричного медіапроєкту налічує 960 тисяч підписників, що робить його одним із найбільш популярних ресурсів, що висвітлює суспільно-політичні теми в форматі інфотейнменту.

Сатиричний характер контенту «Телебачення Торонто» значною мірою формується через добір лексико-стилістичних засобів творення комічного, які конструюють іронічний, а часом і саркастичний тон. Важливими факторами цього процесу є образність та експресивність мовних одиниць, зокрема адгерентна експресія. Відео насичені різнобарвною лексикою (емоційно-експресивні одиниці, запозичення, сленгізми), тропами (епітети, метафори, гіперболи, оксиморони, евфемізми), стилістичними прийомами (стилістична детермінація, констеляція,

парономазія). Вони виконують прагматичні функції: привертають увагу, формують критичний дискурс про складні політичні процеси, транслують оцінки й емоції. Лексико-стилістичні засоби та стилістичні прийоми взаємодіють у рамках окремих сюжетів «Телебачення Торонто», створюючи комплексний наратив-реакцію на суспільно-політичні явища, наприклад, на розширення сполучуваності лексеми *фронт* і активного її вживання на позначення будь-якої галузі діяльності.

І якщо в мирний час це типовий приклад детермінологізації, то в умовах війни така мовна практика порушує етичні принципи, фактично зрівнюючи діяльність військових та цивільних.

Здійснений аналіз підтверджує необхідність подальших лінгвістичних досліджень відеоконтенту як важливого сегмента сучасної української інтернет-комунікації.

Ключові слова: інтернет-комунікація, лексика, сатира, іронія, лексико-стилістичні засоби, стилістичні прийоми.

Kostiuk Yuliia Mykhailivna PhD in Philology, Lecturer at the Department of Ukrainian Language and Slavonic Studies, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <http://orcid.org/0000-0003-2750-4359>

Ivanychko Viktoriia Romanivna Student at Faculty of Philology and Journalism, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <https://orcid.org/0009-0001-6747-162X>

Starosta Oleksandr Ivanovych PhD in Philology, Assistant Professor at the Department of Ukrainian and World Literatures and Teaching Methods, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <http://orcid.org/0000-0002-4710-2982>

FUNCTIONAL AND PRAGMATIC FEATURES OF VOCABULARY IN SATIRICAL INTERNET-COMMUNICATION (BASED ON *TELEBACHENNIA TORONTO* YOUTUBE-CHANNEL)

Abstract. The article analyzes the functional and pragmatic features of vocabulary in video materials on the Ukrainian YouTube channel *Telebachennia Toronto* during the period of full-scale Russian invasion. The relevance of the study lies in the fact that, in the context of the rapid development of social media and the transformation of the information space, internet communication has become a key factor in shaping public opinion. As of November 2025, the satirical

media project *Telebachennia Toronto* has 960,000 subscribers, making it one of the most popular infotainment resources covering socio-political topics.

The satirical nature of *Telebachennia Toronto*'s content is largely shaped by the selection of lexical and stylistic means of creating humour, which constructs an ironic and sometimes sarcastic tone. Important factors in this process are the imagery and expressiveness of linguistic units, in particular, adherent expression. The videos contain kaleidoscopic vocabulary (expressive units, borrowings, slang), tropes (epithets, metaphors, hyperboles, oxymorons, euphemisms), and stylistic devices (stylistic determination, constellation, paronomasia). They serve pragmatic functions, attracting attention, facilitating critical discourse about complex political processes, and conveying assessments and emotions. Lexical and stylistic means and devices interact within the framework of individual videos by *Telebachennia Toronto*, creating a complex narrative reaction to socio-political phenomena, for example, the expansion of the combinability of the lexeme "*front*" and its active use to denote any field of activity. And if, in peacetime, this is a typical example of determinologization, in wartime, such linguistic practice violates ethical principles, effectively equating the activities of the military with those of civilians. The analysis confirms the need for further linguistic research of video content as an important segment of modern Ukrainian Internet communication.

Keywords: internet communication, vocabulary, satire, irony, lexical and stylistic means, stylistic techniques.

Постановка проблеми. Упродовж останнього десятиліття з розвитком соціальних медіа та зростанням кількості українців, які користуються інтернетом і обирають мережеві ресурси як основне джерело інформації про суспільно-політичне життя в Україні й світі, роль соціальних мереж і платформ відеохостингу, зокрема Youtube, невпинно зростає. У цьому контексті інтернет-комунікація усунула монополію еліт на управління інформацією, пропонуючи платформи, які дозволяють поширювати дані за принципом «від багатьох до багатьох». Це ускладнює цензуру, сприяє демократизації як на локальному, так і на світовому рівнях, стирає вікові й статусні бар'єри, відкриваючи можливість горизонтального діалогу. І якщо традиційно інформаційний порядок денний встановлювали медіакорпорації або держави, тепер на нього нерідко впливають портали чи блоги окремих індивідів [1, с. 212].

Водночас спостерігаємо і негативні явища, зумовлені впливом інтернет-комунікації на суспільно-політичні процеси, каталізатором яких виступають політика постправди, фейкові новини, явища контекстного колапсу й інформаційних бульбашок. В Україні додатковим фактором стає

інформаційний вимір російської агресії, спрямованої на поляризацію і руйнування українського суспільства.

Усе це актуалізує необхідність вивчення функціонально-прагматичних особливостей української суспільно-політичної інтернет-комунікації в умовах повномасштабного вторгнення, зокрема на лексико-стилістичному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Із початку російської гібридної агресії в 2014 р. інтернет-комунікацію крізь призму лінгвістики досліджувала низка вчених. Зокрема, М. Рудик окреслила комунікативні особливості українських відеоблогів на прикладі Youtube-каналів [2]. М. Навальна і Ю. Калужинська дослідили актуалізацію лексем на позначення військових дій, процесів та станів [3]. Запозичення стали предметом студій Ю. Молоткіної та Н. Поліщук з погляду функціонально-стильової диференціації [4] та як джерело поповнення словникового складу новітніх українських масмедіа [5].

Повномасштабне вторгнення посилило увагу до інтернет-комунікації як складової медіасередовища, особливо з погляду значення лексико-стилістичних засобів для емоційності, експресивності та впливу на споживача інформації. Деякі аспекти цієї проблеми висвітлено в колективній монографії «Досвід війни. Медійно-дискурсивний простір сучасної України» за редакцією С. Романюк [6], дисертаційному дослідженні О. Матковської «Функціонально-прагматичний потенціал лексикону сучасної української політики» [7], працях інших дослідників, які вивчали динаміку емоційності під час повномасштабного вторгнення у телеграм-каналах професійних та аматорських медіа [8], мовні засоби впливу на читача [9] і лінгвоекологічний аспект функціонування англіцизмів [10] у сучасних медіа.

Здебільшого науковці досліджують доступні текстові формати інтернет-комунікації: від онлайн-медіа до постів у соціальних мережах, проте залишається потреба транскрибування й вивчення лексико-стилістичних засобів відеоматеріалів на платформах Youtube, TikTok, Instagram, популярність яких постійно зростає.

Мета статті – проаналізувати функціонально-прагматичні параметри лексики у відеоматеріалах ютуб-каналу «Телебачення Торонто» в період повномасштабного вторгнення.

Виклад основного матеріалу. Ютуб-канал «Телебачення Торонто» було створено в 2012 р. як сатиричний медіапроект журналіста Романа Вінтоніва під псевдонімом «Майкл Щур». Після подій Революції Гідності він почав набирати популярності і в 2016 р. на деякий час вийшов за межі інтернет-комунікації в традиційні медіа: сатиричний дайджест новин

«#@)£?§0» транслювали телеканали «UA: Перший» та «24», проте згодом програма повернулася виключно у формат ютуб-каналу. Станом на листопад 2025 р. «Телебачення Торонто» має 960 тисяч підписників й опублікувало 2260 відео з сумарною кількістю переглядів понад 346 мільйонів [11]. Така велика аудиторія робить проєкт одним із найбільш популярних ресурсів, що висвітлює суспільно-політичні теми в форматі інфотейнменту. З початком повномасштабного вторгнення команда розширила жанрове різноманіття каналу прямими трансляціями («потічками») й OSINT-розслідуваннями, зберігаючи в них фірмовий іронічний стиль викладу.

Сатиричний характер контенту «Телебачення Торонто» значною мірою формується через підбір лексико-стилістичних засобів творення комічного, які конструюють іронічний, а часом і саркастичний тон. Для цього відео насичені лексикою, різноманітною за походженням, сферою вживання та емоційним забарвленням, тропами та стилістичними прийомами. Орієнтація на аудиторію молодого віку також стимулює активно використовувати інтернет-меми, сленг та емоційно-експресивну лексику, що виділяє «Телебачення Торонто» з-поміж інших онлайн-медіа проєктів. Саме через стилістичну яскравість мовлення глядачам імпонує цей формат подачі новин.

Ключовими факторами добору лексичних одиниць в інтернет-комунікації ютуб-каналу «Телебачення Торонто» є їхні образність й експресивність. Перша – це здатність мовної одиниці «передавати не лише логічну, а й конкретно-чуттєву, емоційно-оцінну інформацію» [12, с. 185]. Друга є психологічно і соціально вмотивованою властивістю мовних одиниць, що зумовлює створення ними стилістичного значення й ефекту. Більшості лексем властива адгерентна експресія, яка виявляється лише в певному контексті та є основою для творення тропів [12, с. 189–190].

Іронічне забарвлення подачі інформації супроводжує аудиторію протягом усіх випусків, для цього «Телебачення Торонто» часто використовує прийом стилістичної детермінації, уводячи в середовище нейтральних одиниць виразний елемент зниженого стилю. Це може бути розмовна лексика: *Але це не гарантує того, що ти не потрапиш у поле зору росіян або їхніх **посіпак*** (ТТ, 11.12.2022, 7:56); сленг: *...**палиться** буквально на першому етапі: коли треба почати комунікацію і викликати довіру* (ТТ, 11.12.2022, 9:33); обцесні одиниці: *Разом з поширенням всілякої конспірологічної **прутні**, талановитий Фікрет Шабанов ще робить дуже чіткі прогнози на дуже конкретні дати* (ТТ, 07.10.2023, 10:10); запозичення: *А ось росіянам вдалося втілити вологу мрію всіх своїх воєнкорів та вполювати цілий танк «Леопард», який виявився просто дуже*

дорогою **піньятою** (ТТ, 28.09.2023, 1:35); вигуки: *Тому відкриваємо річний фінансовий звіт цієї компанії, і – хоп! – з'являється інше ім'я...* (ТТ, 27.06.2023, 5:23).

Ще одним інструментом досягнення стилістичної детермінації може бути одиниця, утворена за допомогою паронимазії – каламбурного зближення лексем на основі їхнього звучання. Обігруючи помилку журналістки, котра замість назви католицької організації «Опус Деї» вимовила «Опус Дейлі», і зближуючи її з обценним коренем, сценаристи «Телебачення Торонто» використовують одиницю *опуздейлі*: *І замість того, аби з'ясувати на що конкретно, на які факти та джерела посилається цей дід у своїх висновках, виходить якесь «опуздейлі»* (ТТ, 07.10.2023, 7:36). У матеріалі сюжету, присвяченому сумнівним релігійно-магічним практикам, слово стає матеріалом для подальшої деривації: *Наталочко, ви ж журналістка, ви не маєте «опуздейлювати» в ефірі свої магічні нахили* (ТТ, 07.10.2023, 8:43).

Стилістична детермінація із використанням одиниць високого стилю трапляється в мовленні «Телебачення Торонто» значно рідше, у випадках, коли йдеться про глядачів: *А знаєте хто буде бенефіціаром ваших донатів, якщо ви перейдете за посиланням під відео?* (ТТ, 07.10.2023, 7:12); та осіб, чію діяльність вони підтримують: *Колись Буданов вийде на найвищий щабель абстракції і питатиме журналістів: «А що таке «що»?»* (ТТ, 28.09.2023, 4:09).

Функціонально-прагматичний потенціал лексичних одиниць реалізується через оприявлення їхніх конотативних значень у різноманітних тропях.

Насамперед це епітети, які використовують для образності висловлювання: *Всі ці комічні танці закінчуються завжди однаково – завісу тасмниці прорвати не вдається* (ТТ, 07.07.2023, 3:55); *Його прогнози песимістичні, тому назви відео виходять ефектні* (ТТ 07.10.2023, 6:09). У сюжетах «Телебачення Торонто» вони найчастіше слугують для негативної оцінки: *Божевільні бабки без ознак освіти та інтелекту з промитими телевизором мізками* (ТТ, 10.09.2023, 3:55); *Як бачимо, Фікрет Шабанов – це всевидяче око, яке здійнялось над планетою Земля, аби замість сонця пролити світло на змовницькі війни ватиканської мафії та англо-саксонського режиму* (ТТ, 07.10.2023, 10:58); *І колись саме вони – добрі, розумні, айтійні та гарно вдягнені пост-хінстери з останніми моделями айфонів – побудують світлу і демократичну росію майбутнього* (ТТ, 10.09.2023, 0:45).

Також сценаристи щедро наповнюють випуски метафорами. Як і в випадку епітетів, цей троп застосовується для створення комічного ефекту:

*Ці інтерв'ю – справжнє зачароване коло. Але журналісти все одно один за одним летять, як хрущі, на світло і обпалюють свої вусики, надкрильця і ганглії у вогні невиправданих сподівань почути бодай щось із того, що їм не можна знати (ТТ, 28.09.2023, 3:38); Його ще **тягають** канали «Фабрика новин», «Сейчас» та ще кілька блогерів» (ТТ 07.10.2023, 5:58); Тепер зрозуміло: **білоруський Кім Чен Ин** хоче мати ядерну зброю, щоб захопити Калінінградську область (ТТ, 15.06.2023, 5:40).*

Іронічного ефекту «Телебачення Торонто» також досягає через гіперболізацію, нерідко разом із констеляцією – поєднанням забарвлених одиниць різних стилістичних планів: *Враховуючи те, що надворі не 1943 рік, а **якість оптики у сучасних безпілотників дозволяє роздивитися чиряк на спині у мурахи**, макети доводиться робити максимально наближеними виглядом до реальної зброї (ТТ, 28.09.2023, 2:55); Ось, наприклад, росіяни звияжно вразили ударним безпілотником «Ланцет» макет зенітно-ракетного комплексу «Бук», який **коштує дешевше, ніж езотеричний вебінар** Арестовича про енергетичну еманацию Грегора Кастраці (ТТ, 28.09.2023, 1:21).*

Зіставлення непокєднєваних явищ через оксиморон сприяє викриттю абсурдності аналізованих журналістами подій та поведінки окремих персоналії: *Подзвоніть Фікрету перед сном і приватно, вдвох, тет-а-тет лоскочіть свої **християнські чакри**, даруйте один одному піраміду Юшинця та викатуйте магичні шари від вроків (ТТ 07.10.2023, 8:51).*

Трапляються також приклади евфемізмів: *уникнути цього фіналу – «померти», чи невпевнений користувач – «некомпетентна людина»: Шкода, що Стремоусов придумав, як **уникнути цього фіналу**, а значить знайшов собі інший (ТТ 11.12.2022, 7:23); Як показала практика, Папа Римський – **невпевнений користувач** інструментами кібернетики (ТТ 07.10.2023, 9:28);* Лексико-стилістичні засоби та стилістичні прийоми взаємодіють у рамках окремих сюжетів «Телебачення Торонто», створюючи комплексний наратив-реакцію на суспільно-політичні явища. Яскравим прикладом є відео «Не існує економічного, інформаційного та танцювального фронту» (2023 р.), сатирична реакція на розширення сполучуваності лексеми *фронт*, яку з початку повномасштабної війни в медіа почали активно вживати у значенні «галузь будь-якої державної, громадської, культурної і т. ін. діяльності» [13]: *блогерський фронт, гумористичний фронт, економічний фронт, кінофронт, кулінарний фронт, музичний фронт, науковий фронт, освітній фронт, релігійний фронт, спортивний фронт* тощо. І якщо в мирний час таке переносне значення є звичайним прикладом детермінологізації, то в умовах війни його використання становить етичну дилему, адже фактично зрівнює діяльність і ризики військових та цивільних.

Важливим інструментом творення іронії у цьому сюжеті виступає галузева лексика, насамперед військова. Засобом досягнення експресивності виступають антитези *фронт – тил* та *справжній фронт – економічний фронт*: Інколи здається, що *справжній фронт* – це просто *тил економічного фронту* (ТТ, 30.07.2023, 1:20), а також оксиморони на межі гротеску: *Тепер якщо на українському телеканалі немає сюжету про вареничний фронт або навіть передачі з такою назвою...* (ТТ, 30.07.2023, 0:36); *Герої комунального фронту з усім справляються* (ТТ, 30.07.2023, 4:05).

Для поглиблення сюрреалізму аналізованої в сюжеті мовної практики використано поєднання одиниць військової та економічної лексики: *Я вже уявляю ветеранів економічного фронту, що зі сльозами на очах розповідають своїм онукам як вони раз на квартал відбивали штурми ЄСВ, трюхсотились через надто вузькі віконечка в податковій, отримували контузії від крику жіночки, що вимагала ще одну довідку, та на власні очі бачили, як їхні економічні ФОП-побратими переходили з третьої групи на другу* (ТТ, 30.07.2023, 1:28). Метафоричні словосполучення *відбивали штурми ЄСВ, трюхсотились в податковій, отримували контузії від крику жіночки, ФОП-побратими* створюють комічний ефект і підкреслюють абсурдність порівнювання реалій бізнесу до воєнних дій.

Аналогічний прийом застосовано для «культурного фронту», де в метафорах поєднано військову лексику (*переважати супротивника, здобуття стратегічної ініціативи, маневр, тактичний, особовий склад*) та лексику сфери мистецтва і креативних індустрій (*драматизм, пафос, культурний, художній, креативність*): *Отже на культурному фронті митці значно переважають супротивника запасами драматизму та невиправданого пафосу й близькі до здобуття стратегічної культурної ініціативи за рахунок вдалим тактично-художніх маневрів та креативності особового складу* (ТТ, 30.07.2023, 3:32).

Висновки. Отже, здійснений аналіз функціонально-прагматичних параметрів лексики у відеоматеріалах ютуб-каналу «Телебачення Торонто» в період повномасштабного вторгнення засвідчив магістральну роль лексико-стилістичних засобів творення комічного в іронічній тональності цього інтернет-ресурсу. Важливими факторами добору лексики є образність та експресивність. Відео насичені різнобарвною лексикою (емоційно-експресивні одиниці, запозичення, сленгізми), тропами (епітети, метафори, гіперболи, оксиморони, евфемізми), стилістичними прийомами (стилістична детермінація, констеляція, параномазія).

Адгерентна експресія мовних одиниць у сюжетах «Телебачення Торонто» проявляється в унікальних контекстах, які впливають з лексико-

граматичної специфіки, комбінування з іншими експресивними засобами чи протиставлення їм, а також виникають okazіонально через семантичні та граматичні трансформації. Комплексна взаємодія цих інструментів формує цілісний наратив-реакцію на суспільно-політичні явища, наприклад, на розширення сполучуваності лексеми *фронт* і активного її функціонування в медіа на позначення будь-якої галузі діяльності. За допомогою нагромадження метафор та поєднання військової лексики з термінологією інших сфер автори сюжету досягають сюрреалістичного ефекту, підкреслюючи етичну неможливість поставити знак рівності між діяльністю й ризиками військових і звичайним цивільним життям. Так лексико-стилістичні прийоми виконують прагматичні функції: привертають увагу, підсилюють критичний меседж, транслують оцінки й емоції, формують доступний для широкої аудиторії дискурс про складні політичні процеси. Усе це підтверджує необхідність подальших лінгвістичних досліджень відео-контенту як важливого сегмента сучасної української інтернет-комунікації.

Література:

1. Jones R. Modes of Participation and Democratization in the Internet. *Encyclopedia of Language and Linguistics*, 2nd Ed., Edited by Keith Brown, Elsevier: Oxford, 2005. Vol. M. P. 210–215.
2. Рудик М. Комунікативні особливості українських відеоблогів на прикладі youtube-каналів телебачення «Торонто», Яніни Соколової та Остапа Дроздова. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2021. Випуск 50. С. 205–212.
3. Навальна М., Калужинська Ю. Актуалізація лексем на позначення військових дій, процесів та станів. *Psycholinguistics*. 2018. 24(2). С. 218–235.
4. Молоткіна Ю. Функціонально-стильова диференціація новітніх запозичень у сучасній українській мові: дис... доктора філософії: 035 Філологія. Переяслав–Тернопіль, 2020. 285 с.
5. Поліщук Н. Запозичення як джерело поповнення словникового складу новітніх українських мас-медіа. *Термінологічний вісник*. 2017. Вип. 4 С. 103–109.
6. Досвід війни. Медійно-дискурсивний простір сучасної України: монографія / за ред. С. Романюк. Варшава : Totem.com.pl, 2024. 242 с.
7. Матковська О. Функціонально-прагматичний потенціал лексику сучасної української політики: дис... доктора філософії: 035 Філологія. Київ, 2025. 247 с.
8. Шевченко В., Тульчій А. Динаміка емоційності під час повномасштабного вторгнення у телеграм-каналах професійних та аматорських медіа. *Public networks and communications*. 2024. № 2. С. 53–58.
9. Матвійчук Т., Житар І. Мовні засоби впливу на читача у сучасних ЗМІ. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 36. С. 38–42.
10. Шинкар Т., Левченко Т., Чубань Т. Функціонування англіцизмів у мові сучасних українських масмедіа: лінгвоекологічний аспект. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 25. Т. 1. С. 66–71.
11. *Телебачення Торонто*. URL: <https://www.youtube.com/@uttoronto>
12. Стилістика української мови: підручник / за ред. Л. Мацько. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.

13. Словник української мови: в 11 томах / за ред. І. К. Білодіда. Том 10. АН УРСР. Інститут мовознавства, 1979. С. 645. URL: <http://sum.in.ua/>.

References:

1. Jones, R. (2005). Modes of Participation and Democratization in the Internet. *Encyclopedia of Language and Linguistics*, 2nd Ed., Edited by Keith Brown (Vols. M.), (pp. 210–215), Elsevier: Oxford.
2. Rudyk, M. (2021). Komunikatyvni osoblyvosti ukrainskykh videoblohiv na prykladi youtube-kanaliv telebachennia «Toronto», Yaniny Sokolovoi ta Ostapa Drozdova [Communicative features of Ukrainian video blogs based on the example of YouTube channels of Toronto TV, Yanina Sokolova, and Ostap Drozdov]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii Zhurnalistyka – Visnyk of the Lviv University. Series Journalism*, 50, 205–212 [in Ukrainian].
3. Navalna, M., Kaluzhynska, Y. (2018). Aktualizatsiia leksem na poznachennia viiskovykh dii, protsesiv ta staniv [Updating lexemes denoting military actions, processes, and states]. *Psycholinguistics*, 24, 218–235 [in Ukrainian].
4. Molotkina, Y. (2020). Funktsionalno-stylova dyferentsiatsiia novitnikh zapozychen u suchasni ukrainskii movi [Functional and stylistic differentiation of recent borrowings in contemporary Ukrainian]. PhD thesis. Pereiaslav–Ternopil [in Ukrainian].
5. Polishchuk, N. (2017). Zapozychennia yak dzherelo popovnennia slovnykovoho skladu novitnikh ukrainskykh mas-media [Borrowing as a source of vocabulary enrichment in the latest Ukrainian mass media]. *Terminolohichni visnyk*, 4, 103–109 [in Ukrainian].
6. Romaniuk, S. (Eds.). (2024). Dosvid viiny. Mediino-dyskursyvnyi prostir suchasnoi Ukrainy [The experience of war. The media and discursive space of modern Ukraine]. Warsaw: Totem.com.pl [in Ukrainian].
7. Matkovska, O. (2025). Funktsionalno-prahmatychnyi potentsial leksykonu suchasnoi ukrainskoi polityky [The functional and pragmatic potential of the lexicon of contemporary Ukrainian politics]. PhD thesis. Kyiv [in Ukrainian].
8. Shevchenko, V., Tulchii, A. (2024). Dynamika emotsiinosti pid chas povnomasshtabnoho vtorhnennia u telehram-kanalakh profesiinykh ta amatorskykh media [The dynamics of emotionality during a full-scale invasion in Telegram channels of professional and amateur media]. *Public networks and communications*, 2, 53–58 [in Ukrainian].
9. Matviichuk, T., Zhytar, I. (2024). Movni zasoby vplyvu na chytacha u suchasnykh ZMI [Linguistic means of influencing readers in contemporary media]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 36, 38–42 [in Ukrainian].
10. Shynkar, T., Levchenko, T., Chuban, T. Funktsionuvannia anhlitsyzmiv u movi suchasnykh ukrainskykh masmedia: linhvoekolohichni aspekt [The functioning of Anglicisms in the language of contemporary Ukrainian mass media: a linguistic-ecological aspect]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 25.1, 66–71 [in Ukrainian].
11. Youtube-channel *Telebachennia Toronto*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@uttoronto> [in Ukrainian].
12. Matsko, L. (Eds.) (2003). Stylistyka ukrainskoi movy [Stylistics of the Ukrainian Language]. Kyiv: Vyshcha shkola [in Ukrainian].
13. Bilodid, I. (Eds.) (1979). Slovyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh [Dictionary of the Ukrainian Language. In 11 vols.] (Vols. 10), (p. 645). AN URSR. Instytut movoznavstva. Retrieved from <http://sum.in.ua/> [in Ukrainian].